

BIULETYN INFORMACYJNY

Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

ISSN 1234 - 9771

219

Wydawany od 1992 r.

W numerze m.in.:

- Posiedzenie Komisji Krajowej
- O płacy minimalnej
- Warunki życia Polaków w 2011 r.
- Notes Związkowca nr 81

DZIAŁ INFORMACJI
KK NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Gdańsk, listopad 2011 r.

Spis treści

WYDARZENIE MIESIĄCA	3
POSIEDZENIE KOMISJI KRAJOWEJ.....	3
Z OBRAD PREZYDIUM KK	6
POSIEDZENIE Z DNIA 07.11.2011 R.....	6
POSIEDZENIE Z DNIA 14.11.2011 R.....	6
POSIEDZENIE Z DNIA 28.11.2011 R.....	9
Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ.....	15
POSIEDZENIE Z DNIA 15.11.2011 R.....	15
DZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ	17
CHCĄ SPOTKANIA Z PREMIEREM	17
O PŁACY MINIMALNEJ Z MARSZAŁEK	17
CHCĄ DIALOGU LOKALNEGO	18
ROZWÓJ ZWIĄZKU	18
UDZIAŁ MŁODYCH PRACOWNIKÓW	18
INFORMACJE RÓŻNE	19
O RODZINIE U PREZYDENTA	19
EXPOSE NIEPEŁNE I WĄTPLIWE	19
KOMISJA KRAJOWA W OBRONIE NAJUBOŻSZYCH.....	21
ARTYKUŁ MIESIĄCA	22
WARUNKI ŻYCIA POLAKÓW NA PODSTAWIE DIAGNOZY SPOŁECZNEJ 2011	22
INFORMACJA DLA CZYTELNIKÓW BIULETYNU	27

INFORMACJA DLA CZYTELNIKÓW BIULETYNU

Dział Informacji Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” informuje, iż Biuletyn Informacyjny KK NSZZ „S” łączy się z Serwisem Informacyjnym Solidarności.

W nowym Serwisie znajdziemy dodatkowo m.in. dokumenty, uchwały i decyzje Komisji Krajowej oraz relacje z obrad Komisji Trójstronnej.

Rozszerzony SIS nadal będzie wysyłany bezpłatnie drogą elektroniczną, dlatego wszystkich czytelników Biuletynu prosimy o przesłanie e-maila z prośbą o wysyłkę cotygodniowego SIS-a na adres prasowy@solidarnosc.org.pl

- *Dział Informacji KK NSZZ „Solidarność*

WYDARZENIE MIESIĄCA

POSIEDZENIE KOMISJI KRAJOWEJ

Przeciwko zamrożeniu płac w sferze budżetowej, podnoszeniu podatku akcyzowego na oleje napędowe oraz ograniczeniu dofinansowania wynagrodzeń osób niepełnosprawnych zaprotowali członkowie Komisji Krajowej „S”. Wystosowali także list do prezydenta, apelując, by Bronisław Komorowski zorganizował okrągły stół w sprawie pakietu klimatycznego.

- Zamrożenie płac w budżetówce to w praktyce obniżanie wynagrodzeń, które nie były waloryzowane od kilku lat - podkreślał Henryk Nakonieczny, członek prezydium KK. - Wzrost o 14,7 proc. podatku akcyzowego na oleje napędowe przełoży się na podniesienie cen wszystkich towarów i usług. Ogranicza się też środki zakładowych funduszy świadczeń socjalnych, a tymczasem przedsiębiorcy przechowują w systemie bankowym ok. 180 mld zł.

„Zdecydowanie sprzeciwiamy się przenoszeniu skutków złego zarządzania budżetem na najślabsze grupy społeczne - osoby niepełnosprawne, bezrobotne, najmniej zarabiające. To właśnie ci ludzie będą ofiarami błędnych decyzji proponowanych przez rząd. (...) Oczekujemy pilnych działań mających na celu poprawę sytuacji materialnej grup społecznych najgorzej sytuowanych” - napisano w stanowisku. Członkowie Krajówki sprzeciwili się także zmniejszeniu dofinansowania wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych ze środków PFRON. Podkreślili, że planowane cięcia odbiorą wielu niepełnosprawnym szansę na aktywne życie. Komisja Krajowa oczekuje od rządu pilnych działań, które poprawią sytuację najślabszych grup społecznych m.in. wzrostu płac w sferze budżetowej, ograniczenia podwyżek cen paliw, energii elektrycznej i gazu oraz podwyższenia progów uprawniających do pomocy socjalnej i świadczeń rodzinnych.

Pilna sprawa - pakiet klimatyczny

Członkowie KK wystosowali list otwarty do prezydenta, w którym wzywają do zorganizowania okrągłego stołu w sprawie pakietu klimatycznego.

- Polska zrealizowała zapisy porozumienia z Kioto o redukcji emisji gazów cieplarnianych w 140 procentach - zaznaczył Kazimierz Grajcarek, szef Sekretariatu Górnictwa i Energetyki. - Pakiet klimatyczno-energetyczny może docelowo zlikwidować nawet milion miejsc pracy w Polsce.

Członkowie Krajówki przypomnieli, że premier Donald Tusk podczas spotkania z delegacją „S”, które odbyło się w czasie manifestacji w Warszawie 30 czerwca, zobowiązał się do stworzenia wspólnego rządowo-związkowego zespołu ds. zrewidowania zapisów pakietu. Tej obietnicy jednak nie dotrzymał. „Analizując skutki polityki klimatycznej w aspekcie gospodarczym, można wskazać wygranych i przegranych. Polska, niestety, należy do krajów, które tracą najwięcej” - napisano w liście do prezydenta.

Po sprawiedliwość czy po wyrok

Gościem Komisji Krajowej był ustępujący, jak okazało się dwa dni później, minister sprawiedliwości Krzysztof Kwiatkowski, który został zasypany lawiną pytań. Szefowie regionów i branż wskazywali przewlekłe procesy sądowe związkowców wyrzuconych bezprawnie za zakładanie „S” i uczestników manifestacji. - Chcę powiedzieć o sprawie, która kompromituje polski wymiar sprawiedliwości. Chodzi o proces stoczniowców, który trwa już 9 lat. Ludzi, którzy uczestniczyli w manifestacji w 2002 roku w obronie upadających stoczni. 18 listopada będzie stawał przed sądem Andrzej Kołodziej, który 9 lat czekał na rozpoczęcie swojego procesu. Sygnatariusz Porozumień Sierpniowych, człowiek, który ma zasługi dla odzyskania wolności przez Pol-

skę - grzmiał Krzysztof Dośła, szef ZR Gdańskiego. - W trakcie trwających wiele lat procesów sąd uniewinnił już siedem osób. Pozostałych pięciu stoczniovców ma stawić się w sądzie w Warszawie 18 listopada. Manifestującym postawiono zarzut napaści na funkcjonariuszy. Sprawy trwają, mimo że ujawniono, iż funkcjonariusze składali fałszywe zeznania.

Przewodniczący Solidarności Piotr Duda przypomniał proces górników zatrzymanych po manifestacji w 2005 roku.

- Wszyscy byli oskarżeni o czynną napaść na funkcjonariusza i we wszystkich sprawach doszło do uniewinnienia. Ale procesy ciągną się latami, a wiemy, że przydzielano policjantom osoby, które mieli rozpoznać jako atakujące w trakcie demonstracji - mówił o bulwersujących przypadkach Piotr Duda. - Sprawy pracownicze ciągną się w nieskończoność. Pseudopracodawcy nagminnie zwalniają dyscyplinarnie odważnego, który zdecydował się na założenie związku. Ta metoda weszła im w krew. Działacze związkowych inwigiluje się też jak za głębokiej komuny.

Leszek Walczak, szef ZR Bydgoskiego, nawiązał do głośnej sprawy inwigilacji szefowej związku w miejskich wodociągach.

- Była śledzona poza godzinami pracy przez dwa miesiące, ale zdaniem sędziego nie wyczerpało to znamion czynu zabronionego. Tak napisał w uzasadnieniu. Sędzia nie dopuścił też oskarżycieli posiłkowych, którymi mieli być pracownicy. W jakim kraju żyjemy? Do sądu nie idzie się dziś po sprawiedliwość, tylko po wyrok.

Minister Krzysztof Kwiatkowski mówił o rewolucji w wymiarze sprawiedliwości, jaką w przyszłym roku ma spowodować nowelizacja ustawy o ustroju sądów powszechnych.

- Wprowadzimy indywidualną ocenę pracy sędziego. Będziemy m.in. oceniać, jak konkretny sędzia traktuje strony procesu i czy potrafi właściwie uzasadniać wyroki - podkreślał. - Rewolucyjna zmiana to rejestrowanie rozpraw sądowych, która budzi ogromny opór środowiska sędziowskiego. Ale samozadowolenie samorządu sędziowskiego mnie nie interesuje. Ta

zmiana zdecydowanie skróci czas rozpraw i wyeliminuje sytuacje, gdy uczestnicy procesu deklarują później, iż zeznawali inaczej niż zapisano w protokole.

Przyzwolenie na łamanie praw pracowniczych

Gro pytań dotyczyło przewlekłych procesów po dyscyplinarnych zwolnieniach działaczy związkowych.

- Po tym, jak wyrzucono mnie z pracy za działalność związkową wygrałem osiem spraw, ale pracodawca nadal robi to samo i znowu nie pracuję. Dochodzenie sprawiedliwości jest w Rzeczypospolitej niezwykle trudne - ocenił Kazimierz Staszewski.

Z kolei Alfred Bujara, szef Sekretariatu Handlu, Banków i Ubezpieczeń wskazał na bulwersującą sprawę JMD, właściciela sieci Biedronka. - JMD jest winna pracownikom za nadgodziny ponad 100 mln zł. Były zarząd siedzi na ławie oskarżonych, a firma dalej idzie jak czołg, jej właścicielom zależy tylko na gigantycznych zyskach. Wielomilionowe zyski firm zagranicznych są wyprowadzane za granicę. Czy my jesteśmy państwem aż tak bogatym czy tak naiwnym? - pytał.

Jacek Rybicki przedstawił zaś ministrowi Kwiatkowskiemu obciążającą wymiar sprawiedliwości statystykę.

- W 2010 roku, co można przeczytać w raporcie PIP, inspektorzy pracy skierowali do prokuratury ponad 1200 zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa. To są zawiadomienia złożone przez ludzi, którzy na prawie pracy przecież się znają. Z tego wszczęto 237 postępowań, a więc zaledwie nieco ponad 20 proc. Wyroki skazujące zapadły w 31 sprawach, z czego w 20 orzeczono śmieszne grzywny do wysokości 2 tys. zł. Panie ministrze, to obraz przyzwolenia na łamanie praw pracowniczych w Polsce - podsumował.

- Mamy problem z podejściem do naruszania praw pracowniczych zarówno przez sędziów, jak i prokuratorów - przyznał minister Kwiatkowski. - Wiele z tych spraw jest traktowanych nonszalancko, jako sprawy drugiej kategorii. Sędziowie

mogą np. zakazać nieuczciwemu właścicielowi firmy prowadzenia działalności gospodarczej, ale rzadko z tej możliwości korzystają. Staram się zmieniać nastawienie sędziów i prokuratorów. W ramach Krajowej Szkoły Sądownictwa i Prokuratury odbywają się teraz wydzielone szkolenia poświęcone problematyce prawa pracy. Na pewno łatwiej odpowiednio wyszkolić młodego sędziego niż zmienić nastawienie tego, który orzeka już 30 lat - zaznaczył minister.

Odnosił się także do sprawy likwidacji wydziałów pracy w mniejszych sądach. - Te zlikwidowane wydziały pracy miały obsadę jednego sędziego, czasem było to tylko pół etatu. Nowa ustawa przewiduje, że sprawy z zakresu prawa pracy będą mogły być rozpatrywane przez wydziały cywilne, sędziów o odpowiednich kwalifikacjach. A wydziały cywilne są we wszystkich sądach rejonowych.

Minister otrzymał brawa za informację o skierowaniu ok. tysiąca wniosków o unieważnienie wyroków sędziów stalinowskich z lat 1944-56 wydanych wobec działaczy podziemia niepodległościowego. W trakcie spotkania szefowie regionów i branż przekazali ministrowi sygnatury wielu spraw sądowych, prosząc, by objął je specjalnym nadzorem. Życzyli, by spotkanie z KK nie zaszkodziło mu w nominacji. Lecz Krzysztof Kwiatkowski nie znalazł się w nowym gabinecie. Być może opór środowiska sędziowskiego wobec planowanych przez niego zmian okazał się zbyt silny. Pozostaje mieć nadzieję, że ustępujący minister przekaze chociaż zgłoszone w czasie Krajówki sprawy swemu następcy.

Gratulacje dla pośła Śniadka

Piotr Duda gratulował byłemu szefowi związku Januszowi Śniadkowi zdobycia mandatu pośła: - Dziękuję ci za wszystkie lata pracy dla Solidarności. Wiem, że w sejmie mamy teraz wielkiego przyjaciela.

Janusz Śniadek dziękował tym, którzy pomagali mu w kampanii:

- Dziękuję Piotrowi i członkom prezydium za symboliczny gest, za to, że głosowali w moim okręgu wyborczym. Kończy się ważny rozdział w moim życiu, rozpoczyna kolejny, ale książka wciąż ta sama. Solidarność pozostanie w moim sercu na zawsze, to absolutnie pewne - zadeklarował nowo wybrany poseł. Zgodnie ze statutem związku złożył równocześnie rezygnację z funkcji członka Komisji Krajowej i komisji trójstronnej.

Piotr Duda zapowiedział, że wszyscy nowo wybrani posłowie i senatorowie, którzy dostali się do parlamentu z poparciem „S”, zostaną zaproszeni na spotkanie opłatkowe do Katowic 16 grudnia.

List do prezydenta Bronisława Komorowskiego (fragmenty)

„Nie doszło do żadnej głębszej debaty nad hipotezą o rzekomo antropogenicznych (związanych z pośrednim lub bezpośrednim wpływem człowieka na środowisko - dop. kś) powodach ocieplenia klimatu, a to one właśnie stanowią podstawę przyjętej polityki klimatycznej. Hipoteza ta jest zdecydowanie kontestowana przez coraz większą liczbę naukowców. Z powodu znacznie wyższego udziału węgla w produkcji energii w Polsce (węgiel jest źródłem ponad 90 proc. energii elektrycznej produkowanej i zużywanej w naszym kraju), przyjęte dotychczas rozwiązania powodują niewspółmierny do innych krajów wzrost obciążeń polskiego społeczeństwa i gospodarki (...). Wierzymy, że dzięki kompetencjom oraz zaangażowaniu prezydenta RP uda się wypracować konsensus i znaleźć rozwiązania, które pozwolą zapobiec negatywnym skutkom pakietu klimatyczno-energetycznego”.

- *Krzysztof Świątek, Tygodnik Solidarność*

Z OBRAD PREZYDIUM KK

POSIEDZENIE Z DNIA 07.11.2011 R.

Decyzja Prezydium KK nr 198/11

**ws. przedstawicieli NSZZ „Solidarność” w zespołach problemowych
Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno - Gospodarczych**

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia cofnąć rekomendację przedstawicielowi NSZZ „Solidarność” Bogdanowi Szozdzie - członkowi zespołu problemowego ds. usług publicznych i powołać w jego miejsce Jerzego Wielgusa jako członka zespołu problemowego ds. usług publicznych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno Gospodarczych.

Decyzja Prezydium KK nr 199/11

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

Decyzja Prezydium KK nr 200/11

ws. dotacji finansowych

(do użytku służbowego)

POSIEDZENIE Z DNIA 14.11.2011 R.

Decyzja Prezydium KK nr 201/ 11

**ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie
w sprawie szczegółowych zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich,
wzoru zaświadczenia lekarskiego (...)**

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 10 października 2011 roku zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad i trybu wystawiania zaświadczeń lekarskich, wzoru zaświadczenia lekarskiego i zaświadczenia lekarskiego wydanego w wyniku kontroli lekarza orzecznika Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Decyzja Prezydium KK nr 202/ 11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS w sprawie sposobu i trybu i postępowaniu w sprawach o świadczenia rodzinne

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. w sprawie sposobu i trybu i postępowaniu w sprawach o świadczenia rodzinne.

Decyzja Prezydium KK nr 203/ 11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku (...)

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzorów wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

Decyzja Prezydium KK nr 204/ 11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia RM w sprawie sposobu i trybu zawarcia umowy na podstawie, której następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 17 października 2011 r. w sprawie sposobu i trybu zawarcia umowy na podstawie, której następuje uzyskanie członkostwa w otwartym funduszu emerytalnym:

- § 3 ust. 2 - informacje zawarte w pkt 3-5, które są fakultatywne ze względu na swoje znaczenie powinny być włączone do informacji obowiązkowych. W pkt 5 należy dookreślić, iż procentowe oznaczenie udziału wskazanych imiennie osób dotyczy środków pozostałych po dokonaniu wypłaty środków należnych małżonkowi zmarłego członka funduszu zgodnie z art. 131 i 132 ustawy z dnia 28 sierpnia 1997 roku o organizacji i funkcjonowaniu funduszy emerytalnych (Dz. U. z 2010 r. Nr 34, poz. 189, późn. zm.).
- § 5 ust. 2 - proponowany w projekcie zapis nie zabezpiecza interesów osób ubezpieczonych, ponieważ fundusz emerytalny sam wyznacza sobie termin, tryb i formę usunięcia braków stwierdzonych w formularzu. Dlatego wnosimy o określenie terminu dotyczącego usunięcia braków stwierdzonych w otrzymanym formularzu umowy np. nie dłuższego niż 14 dni.
- § 6 ust. 2 - proponujemy uzupełnić treść propozycji o obowiązek przekazania formularza członkowi funduszu w terminie 14 dni od potwierdzenia zawarcia umowy.

Decyzja Prezydium KK nr 205/11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad oraz trybu uznawania zdarzenia za wypadek w drodze do pracy lub z pracy, sposobu jego dokumentowania, wzoru karty wypadku w drodze do pracy lub z pracy oraz terminu jej sporządzania

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wnosi uwag do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej zmieniającego rozporządzenie w sprawie szczegółowych zasad oraz trybu uznawania zdarzenia z wypadek w drodze do pracy lub z pracy, sposobu jego dokumentowania, wzoru karty wypadku w drodze do pracy lub z pracy oraz terminu jej sporządzania.

Decyzja Prezydium KK nr 206/11

ws. opinii o projekcie rozporządzenia MPiPS w sprawie zakresu informacji dotyczących gospodarki środkami Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, przekazywanych przez marszałków województw dysponentowi Funduszu oraz terminów ich przekazywania

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wnosi następujące uwagi do projektu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie zakresu informacji dotyczących gospodarki środkami Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, przekazywanych przez marszałków województw dysponentowi Funduszu oraz terminów ich przekazywania.

Wprowadzenie przedmiotowego rozporządzenia niewątpliwie jest uzasadnione w świetle nowego przepisu art. 27a ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy (Dz. U. Nr 158, poz. 1121 ze zm.), jednakże przekazywanie przez marszałków województw informacji dotyczących gospodarki środkami Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, dysponentowi tego Funduszu powinno być przestrzegane. Z obecnego brzmienia omawianego projektu, jak również przepisów ustawy nie wynikają żadne sankcje w przypadku naruszenia terminów, warunków, czy też sposobu przekazywania informacji dotyczących gospodarki środkami Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych. Ewentualna kontrola przeprowadzana przez dysponenta Funduszu u marszałka województwa, jak wynika z art. 39a ustawy o ochronie roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy, może dotyczyć wydatkowania środków Funduszu zgodnie z przeznaczeniem, przestrzegania zasad i trybu wydatkowania środków Funduszu, właściwego dokumentowania oraz rozliczania otrzymanych i wydatkowanych środków Funduszu, prawidłowości dochodzenia roszczeń na rzecz Funduszu albo prawidłowości wykonania planu finansowego. W przepisie tym nie ma mowy o kontroli w zakresie należytej realizacji obowiązku przekazywania informacji, o których mowa w wyżej wymienionym projekcie rozporządzenia.

W związku z powyższym Prezydium Komisji Krajowej wnosi o dokonanie zmiany i wprowadzenie sankcji w postaci kary pieniężnej w przypadku naruszenia przez marszałka województwa obowiązków przewidzianych w projekcie rozporządzenia w sprawie zakresu informacji dotyczących gospodarki środkami Funduszu Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, przekazywanych przez marszałków województw dysponentowi Funduszu oraz terminów ich przekazywania.

Decyzja Prezydium KK nr 207/11

ws. zgody na użycie znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” podczas wystawy organizowanej przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych Poland: The Long Journey to Freedom, która zostanie otwarta w Kwaterze Głównej NATO 13 grudnia 2011 r. w rocznicę wprowadzenia stanu wojennego.

POSIEDZENIE Z DNIA 28.11.2011 R.

Stanowisko Prezydium KK nr 208/11

ws. expose Premiera RP

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” stanowczo protestuje przeciwko zapowiedzianym w expose Premiera Donalda Tuska planom wydłużania wieku emerytalnego, zapowiedzianemu sposobowi waloryzacji rent i emerytur oraz kontynuacji polityki drastycznych oszczędności budżetowych kosztem najsłabszych.

Przestrzegamy, że zapowiedziane rozwiązania uderzą w osoby o niskich dochodach. Stoi to w jawnej sprzeczności z wcześniejszymi zapowiedziami Premiera Donalda Tuska, który wielokrotnie podkreślał, że najubożsi nie będą płacić za kryzys. Tymczasem skutkiem większości rządowych propozycji będzie właśnie pogorszenie się sytuacji najsłabszych grup społecznych.

Nie do zaakceptowania są zapowiedziane zmiany w systemie emerytalnym. Domagamy się ich modyfikacji, poprzedzonej starannymi i pogłębionymi konsultacjami społecznymi. Oczekujemy informacji, jak zrównanie i wydłużenie wieku emerytalnego może wpłynąć na sytuację na rynku pracy, jak na dalszą długość życia czy też na rozwój demograficzny. Nasze wątpliwości budzi też sam mechanizm wydłużania wieku emerytalnego. Nowe rozwiązania, powinny dawać ubezpieczonym prawo świadomego wyboru chwili zakończenia kariery zawodowej w oparciu o wysokość oczekiwanego świadczenia, a rolą prawodawcy powinno być tworzenie warunków motywujących do kontynuacji aktywności zawodowej, a nie tworzenie barier.

Dla poprawy bieżącej sytuacji funduszu ubezpieczeń społecznych, a tym samym zmniejszenia obciążeń budżetowych proponujemy likwidację preferencji w opłacaniu składek na ubezpieczenia społeczne, szczególnie od osób prowadzących pozarolniczą działalność gospodarczą.

Obawy nasze budzi zaproponowany w expose sposób waloryzacji rent i emerytur. Domagamy się przyspieszenia tempa waloryzacji najniższych świadczeń, tak by rekompensowała co najmniej wzrost kosztów utrzymania w najniższych grupach dochodowych, a w konsekwencji by najniższe świadczenia emerytalne, nie były niższe niż wynosi minimum socjalne dla gospodarstw domowych emerytów i rencistów.

NSZZ „Solidarność” nie akceptuje również rozwiązań przyjętych przez rząd w tzw. „ustawie o budżecie”. Zamrożenie zarobków w sferze budżetowej, podwyższenie stawki akcyzy na olej napędowy i biokomponenty, ograniczenie wysokości dotacji z budżetu państwa dla Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, czy wreszcie zamrożenie podstawy naliczania zakładowego funduszu świadczeń socjalnych - te plany również dotkną przede wszystkim osoby o najniższych dochodach.

Zwracamy ponadto uwagę, że projekt tej ustawy został przyjęty z naruszeniem trybu konsultacji społecznych, łamiąc, kolejny raz, terminy konsultacji przewidziane w ustawie o związkach zawodowych. Niestety, Rząd RP, zamiast stać na straży prawa, rozpoczyna wdrażanie programu oszczędnościowego od jego złamania. To jawna kpina z zasad dialogu społecznego.

Decyzja Prezydium KK nr 209/11

ws. opinii na temat sposobu implementacji postanowień dyrektywy 2010/18/UE i wdrożenia zmienionego porozumienia ramowego dotyczącego urlopu rodzicielskiego

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża następującą opinię odnośnie sposobu implementacji Dyrektywy 2010/18/UE:

Dyrektywa 2010/18/UE (Art. 3, pkt 1) określa następujące możliwe sposoby implementacji postanowień porozumienia: poprzez przepisy ustawowe, wykonawcze i administracyjne lub zapewnienie niezbędnych środków dla wprowadzenia w drodze porozumienia partnerów społecznych. Przyjmuje się, iż sposób implementacji powinien być zgodny z praktyką w poszczególnych państwach. W Polsce normy dotyczące ochrony macierzyństwa i uprawnień związanych z rodzicielstwem zawarte zostały w Kodeksie pracy oraz rozporządzeniach Ministra Gospodarki, Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 16 grudnia 2003 r. w sprawie szczegółowych warunków udzielania urlopu wychowawczego (Dz. U. Nr 230, poz. 2291). W naszej opinii zatem implementacja Dyrektywy 2010/18/UE powinna polegać na wprowadzeniu odpowiednich norm ustawowych.

Odnosząc się do pytania o realizację zasady nieprzenoszalności części urlopu rodzicielskiego, NSZZ „Solidarność” opowiada się za przyjęciem wariantu II implementacji wyrażonego w załączniku do pisma Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej DPR-II-811-260/ABB/JS/11 z dnia 30 września 2011 r. Zgodnie z tym wariantem przewiduje się dodanie jednego miesiąca urlopu do wyłącznego wykorzystania dla jednego z rodziców (35 miesięcy dla obojga rodziców + 1 miesiąc dla matki + 1 miesiąc dla ojca (37 miesięcy)). Takie rozwiązanie nie zwiększa wymiaru urlopu wychowawczego dla jednej z osób korzystających z tego urlopu, ale też nie powoduje zmniejszenia wymiaru urlopu wychowawczego dla osób samotnie wychowujących dzieci. Przyjęcie pierwszego wariantu w praktyce oznaczałoby dla nich skrócenie urlopu wychowawczego o jeden miesiąc.

Dodatkowo, jak wskazali autorzy analizy, realizacja tego wariantu generuje niewielkie koszty dla budżetu i dla pracodawców, które biorąc pod uwagę sytuację demograficzną społeczeństwa polskiego, nie mogą być odbierane jako nieusprawiedliwione.

Jednocześnie, mając na uwadze, iż Dyrektywa 2010/18/UE wdraża porozumienie ramowe europejskich partnerów społecznych, Prezydium KK NSZZ „Solidarność” zgłasza następujące uwagi co do sposobu realizacji poszczególnych zapisów porozumienia, biorąc pod uwagę zasadnicze zmiany zachodzące na krajowym rynku pracy w ostatnich latach:

1. Porozumienie ma zastosowanie do wszystkich osób pozostających w stosunku pracy, niezależnie od formy umowy. Obejmuje uprawnieniami związanymi z urlopem wychowawczym również pracowników zatrudnionych na podstawie umowy na czas określony lub osoby zatrudnione poprzez agencje pracy tymczasowej. Kodeks pracy (art. 186, par.1) przyznaje co prawda pracownikowi prawo do urlopu wychowawczego po sześciomiesięcznym okresie zatrudnienia, przy sumowaniu się okresów zatrudnienia, jednak umowy terminowe ulegają z mocy prawa przedłużeniu tylko do dnia porodu. Oznacza to, że pracownicy zatrudnieni na podstawie umów terminowych mają ograniczone faktyczne prawo do wykorzystania urlopu wychowawczego i związanych z tym świadczeń. W sytuacji, gdy już niemal

jedna trzecia zatrudnionych w Polsce znajduje się w tej gorszej sytuacji, konieczne jest naszym zdaniem rozpoczęcie prac nad znalezieniem rozwiązań, które nie będą w swoim skutku dyskryminacyjne w przypadku osób zatrudnionych na podstawie różnych umów.

2. W Preambule (motywy 19 i 20) oraz w Klauzuli 5 pkt. 5 Porozumienia partnerzy społeczni zwracają uwagę na kwestię dochodu w czasie trwania urlopu rodzicielskiego. Jednym z sugerowanych przez europejskich partnerów społecznych rozwiązań jest możliwość wprowadzenia formy kredytu czasowego.
3. Klauzula 2 porozumienia wskazuje na umożliwienie wykorzystania prawa do urlopu rodzicielskiego do osiągnięcia przez dziecko wieku maksymalnie 8 lat. W opinii Prezydium KK wskazane jest rozważenie przedłużenia możliwości korzystania z urlopu wychowawczego z obecnych 4 lat przynajmniej do osiągnięcia przez dziecko wieku szkolnego. Jednocześnie należy stworzyć pracownikom możliwość wykorzystywania tego urlopu w sześciu częściach.
4. Klauzula 6, pkt 1 Porozumienia odnosi się do zapewnienia pracownikom powracającym z urlopu możliwości zmiany godzin lub organizacji czasu pracy. Należy rozważyć zachęty do stosowania formy telepracy tam, gdzie jest to możliwe. Podobnie w przypadku trwania urlopu wychowawczego należy ułatwić pracownikowi wykonywanie pracy w formie telepracy.
5. Klauzula 7, pkt 1 mówi o uprawnieniu do czasu wolnego od pracy z powodu pilnych spraw rodzinnych, takich jak choroba lub wypadek. Obecnie (Art. 188 k.p.) osobie pracującej przysługują dwa takie dni na opiekę nad dzieckiem do lat 14. Porozumienie jednak nie uzależnia tego uprawnienia od wieku dziecka. Należy rozważyć zatem zmianę powyższego przepisu Kodeksu.

Ponadto można rozważyć rozszerzenie katalogu okoliczności stanowiących podstawę zwolnienia od pracy pracownika bez zachowania prawa do wynagrodzenia, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 15 maja 1996 r. w sprawie sposobu usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy (Dz.U. z 1996 r. Nr 60, poz. 28), z powodu działania siły wyższej związanej z pilnymi sprawami rodzinnymi, takimi jak choroba lub wypadek, wymagającymi natychmiastowej obecności pracownika.

Decyzja Prezydium KK nr 210/11

ws. opinii o projekcie ustawy o zmianie ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” protestuje przeciwko rozwiązaniom zawartym w projekcie ustawy o zmianie ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej.

Nie zgadzamy się by rok 2012 był kolejnym rokiem, w którym planuje się ratowanie kondycji budżetu państwa kosztem najsłabszych grup społecznych.

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” nie wyraża zgody na ponowne zamrożenie wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, o którym mowa w art. 28, 29, 30 projektu ustawy, w sytuacji stale rosnących cen i kosztów utrzymania.

Przypominamy, że od kilku lat następuje realny spadek poziomu wynagrodzeń w tej sferze.

Proponowane zmiany stawek akcyzy spowodują dalszy wzrost cen paliw i innych nośników energii, a tym samym już wysokie ceny ulegną dalszemu podwyższeniu, co odbije się drastycznie na kondycji gospodarstw domowych i pogłębi ubożenie społeczeństwa.

Za niedopuszczalne uważamy sięganie po raz kolejny do środków Funduszu Pracy, niezgodnie z jego przeznaczeniem (finansowanie szkoleń, staży, specjalizacji służby zdrowia), zamrożenie na poziomie 2011 r. zakładowego funduszu świadczeń socjalnych, a także niekorzystne zmiany dotyczące kształtowania planu finansowego Narodowego Funduszu Zdrowia.

Uwagi szczegółowe

1. Prezydium KK protestuje przeciwko zmianom zaproponowanym w art. 6 projektu ustawy, które powodują zamrożenie na poziomie roku 2011 odpisów na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, co spowoduje realne obniżenie możliwości finansowania działalności socjalnej dla uprawnionych osób. Projektodawca nie przedstawił uzasadnienia proponowanych zmian, co budzi nasz sprzeciw, szczególnie wobec informacji Ministerstwa Finansów o rekordowo wysokich wynikach finansowych przedsiębiorstw. W drugim kwartale wynik finansowy netto przedsiębiorstw niefinansowych wzrósł do 45,4% r/r, (źródło: Ministerstwo Finansów, Informacja Kwartalna o sytuacji makroekonomicznej i stanie finansów Publicznych, październik 2011 Nr 4/2011).
2. Prezydium KK negatywnie opiniuje zmiany zaproponowane w art. 8, art. 17 oraz art. 25 projektu. Oznaczają one stałe finansowanie ze środków Funduszu Pracy specjalistycznych szkoleń lekarzy, dentystów i pielęgniarek, podczas gdy Fundusz ten ma realizować cele określone w art. 1 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy. Cele te odnoszą się do zapewnienia pełnego i produktywnego zatrudnienia, zwiększania mobilności zawodowej, rozwoju kapitału ludzkiego oraz wysokiej jakości pracy. Trudno natomiast uznać, aby osoby posiadające specjalistyczne wykształcenie zawodowe oraz znajdujące się w dobrej sytuacji na rynku pracy, w porównaniu do innych osób korzystających z pomocy publicznych służb zatrudnienia, wymagały wsparcia finansowego w zakresie podnoszenia swoich już wysokich kwalifikacji zawodowych. Podnoszenie kwalifikacji oraz odbywanie staży przez lekarzy, dentystów i pielęgniarki (których wartość wyniesie 717,6 mln zł) nastąpi kosztem osób znajdujących się w trudnej sytuacji na rynku pracy - zwłaszcza osób wykluczonych oraz długotrwale bezrobotnych, które nie tylko nie mają wykształcenia, ale przede wszystkim żadnych perspektyw zawodowych, o rozwoju zawodowym nie wspominając. Projekt ustawy należy ocenić tym bardziej negatywnie, że obecnie istniejąca regulacja dotycząca finansowania z Funduszu Pracy ww. szkoleń miała mieć charakter jedynie przejściowy i nie obejmować roku 2012 oraz lat następnych. Prezydium KK jest zaniepokojone faktem, iż od wielu miesięcy następuje regularne obciążanie Funduszu Pracy dodatkowymi zadaniami niezwiązanymi z celem dla którego został powołany, co przyczynia się do obniżenia wydatków na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu oraz powoduje obniżenie kapitału społecznego beneficjentów rynku pracy. Z roku na rok przeznaczają się coraz mniejsze środki na Fundusz Pracy.
3. Prezydium KK negatywnie opiniuje propozycję zawartą w art.10 projektu ustawy dotyczącą ustalenia kwoty dotacji budżetowej na zadanie, o którym mowa w art. 26a ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (dofinansowanie do zatrudnienia osób niepełnosprawnych), w wysokości do 30% zapotrzebowania. Zaproponowana zmiana wprowadzi możliwość ustalenia dotacji budżetowej w przedziale od zera do 30% zapotrzebowania. Oznacza to, że przyznanie dotacji nawet w wysokości nie pozwalającej na realizację zadań przez PFRON, będzie zgodne z ustawą. Takie działania wypaczają ideę systemu wspierania zatrudnienia i rehabilitacji osób niepełnosprawnych, który staje się niewydolny. Zgodnie z art. 46a ustawy o rehabilitacji, pierwotnie dotacja z budżetu państwa na dofinansowania określone w art. 26a ustawy miała być w wysokości zapewniającej jego realizację, czyli w całości pokrywać koszty tych dofi-

nansowań. Nie zostało to zrealizowane, a kolejne nowelizacje ustawy sukcesywnie zmniejszały wysokość dotacji na ten cel, przerzucając na PFRON obowiązek pokrywania reszty z własnych przychodów. Praktyka ta doprowadziła do sytuacji, w której Fundusz nie jest w stanie realizować swoich ustawowych zadań względem osób niepełnosprawnych z powodu braku odpowiednich środków.

4. Prezydium KK wyraża stanowczy protest przeciwko projektowanemu uchynieniu ust. 4 art. 118 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (art. 18 projektu ustawy). Przepis ten gwarantuje, że planowane koszty finansowania świadczeń opieki zdrowotnej przez dany oddział wojewódzki Funduszu, nie mogą być niższe niż wysokość kosztów finansowania świadczeń opieki zdrowotnej dla danego oddziału w roku poprzednim. Uchylenie tego przepisu nazwane przez projektodawcę „dyscyplinowaniem wydatków”, stanowi naruszenie minimalnej granicy bezpieczeństwa wydatków na świadczenia zdrowotne, których finansowanie od wielu lat jest poniżej oczekiwanego poziomu, co skutkuje pod koniec każdego roku ograniczeniem dostępności świadczeń zdrowotnych z powodu braku środków.
5. Pozytywnie oceniamy, zawarte w art. 21 projektu, przywrócenie pełnego (100%) dofinansowywania przez budżet zadań z zakresu pomocy społecznej w stosunku do wypłat zasiłków stałych i opłacania składek na ubezpieczenia zdrowotne za osobę pobierającą świadczenia z pomocy społecznej. Negatywnie należy natomiast ocenić fakt, że nie przewiduje się w związku z proponowaną zmianą zwiększenia środków finansowych planowanych na ten cel w ustawie budżetowej na 2012 rok.
6. Pozytywną ocenę propozycji wyłączenia instytutów naukowych PAN z katalogu jednostek sektora finansów publicznych, objętych ograniczeniem w 2012 roku wysokości wynagrodzeń do poziomu roku poprzedniego, Prezydium KK uzależnia od ujęcia w tym rozwiązaniu także publicznych uczelni wyższych.
7. Prezydium KK odnosząc się do art. 26, postuluje przywrócenie zasady wdrażania podwyżek kwoty bazowej dla nauczycieli od 1 stycznia każdego roku.
8. Analizując propozycję zawartą w art. 27 projektu ustawy Prezydium KK nie akceptuje oszczędności na realizację ogólnokrajowych zadań dotyczących doskonalenia zawodowego w budżetach wojewodów oraz Ministra właściwego ds. oświaty i wychowania. W celu uniknięcia wątpliwości interpretacyjnych związanych z prawidłowością naliczania środków na w/w zadania (wobec wniosku projektodawcy ich wyeliminowania) proponujemy przyjąć jako podstawę do obliczania - średnie wynagrodzenie nauczyciela stażysty zapisane w projekcie ustawy budżetowej na 2012 rok - tj. kwotę 2 717,59 PLN.

Mając na względzie, pojawiające się w ostatnim czasie informacje o zmieniających się prognozach ekonomicznych, które wywierają zasadniczy wpływ na kształt dochodów i wydatków budżetowych oraz zapowiedzi Ministra Finansów, Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” domaga się od Rządu RP przedstawienia do konsultacji społecznych ostatecznej wersji projektu budżetu na 2012 rok.

Decyzja Prezydium KK nr 211/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” Akson Studio Sp. z o.o. w filmie „Wąłesa” w reżyserii Andrzeja Wajdy.

Decyzja Prezydium KK nr 212/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” w atlasie do nauki Wiedzy o Społeczeństwie wydawanego przez wydawnictwo edukacyjne Nowa Era Sp. z o.o.

Decyzja Prezydium KK nr 213/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” w monumentalnej serii Kościoł na straży polskiej wolności wydanej przez Biały Kruk Sp. z o.o. Kraków w 30 rocznicę wprowadzenia stanu wojennego w Polsce.

Decyzja Prezydium KK nr 214/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” na kartce i stemplu przygotowanych z okazji rocznicy stanu wojennego przez Poczta Polską S.A.

Decyzja Prezydium KK nr 215/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” Konsulatowi Generalnemu w Lille podczas konferencji poświęconej rocznicy stanu wojennego.

Decyzja Prezydium KK nr 216/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” w publikacjach Wydawnictw Szkolnych i Pedagogicznych Sp. z o.o. służących edukacji dzieci i młodzieży na rok 2011/2012.

Decyzja Prezydium KK nr 217/11

ws. zgody na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność”

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” na wniosek Oddziału nr 6 Regionu Małopolska NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na użycie nazwy i znaku graficznego NSZZ „Solidarność” dla nowo wybudowanego ronda przy zbiegu ul. Tarnowskiej i Łososińskiej w Limanowej.

Decyzja Prezydium KK nr 218/11

ws. przedstawicieli NSZZ „Solidarność” w zespołach problemowych Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno - Gospodarczych

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” powołuje Jarosława Lange, jako przedstawiciela NSZZ „Solidarność” na członka zespołu problemowego ds. polityki gospodarczej i rynku pracy Trójstronnej Komisji do Spraw Społeczno - Gospodarczych w miejsce Janusza Śniadka, który złożył rezygnację z pełnienia tej funkcji z powodu objęcia mandatu posła na Sejm VII kadencji Rzeczypospolitej Polskiej.

Decyzja Prezydium KK nr 219/11

ws. napisania i złożenia wniosku o dofinansowanie projektu z zakresu tworzenia i wdrażania programów szkoleniowych z zakresu specjalistycznych umiejętności interpersonalnych i kompetencji niezbędnych do prowadzenia mediacji i negocjacji w ramach PO KL, Priorytet V, Podziałanie 5.5.2

Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” postanawia napisać i złożyć w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej - Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego wniosek o dofinansowanie projektu zakresu tworzenia i wdrażania programów szkoleniowych z zakresu specjalistycznych umiejętności interpersonalnych i kompetencji niezbędnych do prowadzenie mediacji i negocjacji dla członków i pracowników Związku w ramach PO KL, Priorytet V, Podziałanie 5.5.2.

Z ramienia Prezydium odpowiedzialni za realizację wyżej wymienionego projektu będą:

1. Piotr Duda - Przewodniczący KK
2. Bogdan Biś - Zastępca Przewodniczącego KK

Z OBRAD KOMISJI KRAJOWEJ

POSIEDZENIE Z DNIA 15.11.2011 R.

Stanowisko KK nr 16/11

ws. projektowanych zmian w ustawach związanych z realizacją ustawy budżetowej

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” stanowczo protestuje przeciwko rozwiązaniom zapisanym w projektach zmian w ustawach związanych z realizacją ustawy budżetowej w roku 2012.

Zdecydowanie sprzeciwiamy się przenoszeniu skutków złego zarządzania budżetem na najslabsze grupy społeczne - osoby niepełnosprawne, bezrobotne, najmniej zarabiające. To właśnie ci ludzie będą ofiarami błędnych decyzji proponowanych przez rząd.

Nasz głęboki sprzeciw budzą m.in. plany zamrożenia wynagrodzeń w tzw. państwowej sferze budżetowej. Przypominamy, że od 2007 roku następuje systematyczny spadek

płac realnych osób pracujących w państwowej sferze budżetowej. Utrzymywanie tej niebezpiecznej tendencji grozi znacznym zubożeniem wielu ważnych grup społecznych.

Nie zgadzamy się na znaczny wzrost podatku akcyzowego na oleje napędowe i biokomponenty. Jego skutkiem będzie dalsza galopada cen towarów i usług, która już obecnie dotyka w sposób szczególny ludzi najuboższych - emerytów i rencistów, osoby bezrobotne i najslabiej zarabiające, rodziców samotnie wychowujących dzieci i rodziny wielodzietne.

Sprzeciwiamy się zmniejszeniu dofinansowania wynagrodzeń pracowników niepełnosprawnych ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Planowane cięcia w tym zakresie zabiorą wielu tym osobom szansę na włączenie się do aktywnego życia społecznego.

Protestujemy też przeciwko ograniczeniu poziomu środków gromadzonych na kontach zakładowych funduszy świadczeń socjalnych poprzez zamrożenie podstawy jego naliczania na poziomie z 2010 roku. Ucierpią na tym pracownicy chcący skorzystać z dofinansowania do wypoczynku wakacyjnego lub znajdujący się w trudnej sytuacji finansowej.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” domaga się odstąpienia od powyższych zamierzeń. Oczekujemy natomiast pilnych działań mających na celu poprawę sytuacji materialnej grup społecznych najgorzej sytuowanych. Za takie uznamy:

- ograniczenie radykalnych podwyżek cen paliw, energii elektrycznej i gazu,
- uwolnienia środków funduszu pracy na aktywne formy aktywizacji zawodowej,
- wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w 2012 r. w wysokości zgodnej z zapisami paktu o przedsiębiorstwie państwowym,
- zwiększenie poziomu waloryzacji najniższych świadczeń emerytalnych do poziomu uwzględniającego wzrost kosztów utrzymania w najniższych grupach dochodowych,
- wzrost kwot progów dochodowych uprawniających do pomocy socjalnej oraz świadczeń rodzinnych, a także zwiększenie wysokości tych świadczeń,
- zwiększenie wzrostu minimalnego wynagrodzenia do poziomu uwzględniającego wzrost kosztów utrzymania w najniższych grupach dochodowych.

Niezrealizowanie tych postulatów grozi dramatycznym pogorszeniem się sytuacji materialnej milionów Polaków.

Uchwała KK nr 23/11

ws. upoważnienia Prezydium KK do wykonania czynności właścicielskich w Funduszu Gospodarczym Sp. z o.o.

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” wyraża zgodę na połączenie spółek Fundusz Gospodarczy Sp. z o.o. z Solkarta Sp. z o.o. i upoważnia Prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” do wykonywania wszystkich czynności właścicielskich mających na celu przejęcie Funduszu Gospodarczego Sp. z o.o. przez Solkarta Sp. z o.o.

Uchwała KK nr 24/11

ws. upoważnienia Prezydium KK do wykonywania uprawnień fundatora w Fundacji Promocji Solidarności

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” przekazuje Prezydium Komisji Krajowej swoje uprawnienia jako fundatora wynikające ze statutu Fundacji Promocji Solidarności oraz z ustawy z dnia 06.04.1984 r. o fundacjach i innych przepisów, za wyjątkiem decyzji o likwidacji Fundacji oraz o przeznaczeniu środków majątkowych pozostałych po przeprowadzeniu likwidacji.

DZIAŁ POLITYKI SPOŁECZNEJ

CHCĄ SPOTKANIA Z PREMIEREM

Związki zawodowe i pracodawcy z Komisji Trójstronnej domagają się od premiera Donalda Tuska spotkania i oczekują, że szef rządu osobiście zaangażuje się w dialog społeczny.

- Oczekujemy spotkania z szefem rządu w najbliższym możliwym terminie. Byłby to przyczynek do wyciągnięcia dialogu społecznego z głębokiego kryzysu - mówi Henryk Nakoneczny, członek prezydium Komisji Krajowej NSZZ „S”. Zdaniem przedstawicieli reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych, którzy spotkali się wczoraj w Warszawie, program polityki rządu zawiera wiele kontrowersyjnych reform. - System podatkowy, ubezpieczenia i zabezpiecze-

nie społeczne, wynagrodzenia czy polityka prorodzinna to podstawowa płaszczyzna dialogu społecznego prowadzonego w Komisji Trójstronnej. W tych obszarach potrzebne jest wypracowanie kompromisu - stwierdza Nakoneczny.

We wspólnym stanowisku pracodawcy i związki zawodowe zaznaczają, że premier Donald Tusk powinien osobiście włączyć się w prace Trójstronnej Komisji ds. Społeczno-Gospodarczych. - Dotychczasowa formuła nie sprawdziła się. Premier Pawlak podejmował w imieniu rządu poważne zobowiązania, po czym okazywało się, że rząd ich nie realizuje. - tłumaczy Henryk Nakoneczny.

O PŁACY MINIMALNEJ Z MARSZAŁEK

Powstanie wspólny zespół ekspertów sejmowych i NSZZ „Solidarność”, który będzie zaangażowany w dalsze prace nad obywatelskim projektem ustawy o płacy minimalnej.

Takie ustalenia zapadły 29.11.2011 r. podczas spotkania przewodniczącego NSZZ „Solidarność” Piotra Dudy z marszałek Sejmu Ewą Kopacz.

- Porozumieliśmy się w sprawie udziału przedstawicieli naszego związku w dalszych pracach nad projektem. Ustawa być może jeszcze w styczniu ponownie trafi pod obrady Sejmu - mówi Piotr Duda.

Tematem rozmowy było też zaangażowanie ekspertów „Solidarności” w prace sejmowych komisji. - Tutaj też padło zapewnienie o otwartości na współpracę. W przypadku projektów wielu ustaw wiedza i doświadczenie naszych reprezentantów byłoby przydatne - dodaje szef „Solidarności”.

Celem przygotowanego przez NSZZ „Solidarność” obywatelskiego projektu jest stopniowe podwyższanie minimalnego wynagrodzenia za pracę do wysokości 50% przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w tempie zgodnym z tempem wzrostu gospodarczego. Pod

projektem zebrano ok. 350 tys. podpisów. 18 lipca Komitet Obywatelski Inicjatywy Ustawodawczej przekazał je marszałkowi Sejmu RP Grzegorzowi Schetynie. 15

września w Sejmie odbyło się pierwsze czytanie projektu ustawy. Założenia projektu prezentował przewodniczący NSZZ „Solidarność” Piotr Duda.

CHCĄ DIALOGU LOKALNEGO

Dyskusja o wojewódzkich komisjach dialogu społecznego i ich roli w rozwiązywaniu problemów na rynku pracy rozpoczęła się na forum Trójstronnej Komisji.

- Dziesięć lat funkcjonowania WKDS-ów pokazało ich słabe punkty. Po zapoznaniu się z opiniami na ten temat, w Komisji Trójstronnej odbędzie się z pewnością dyskusja czy potrzebne są zmiany ustawowe - mówi Zbigniew Kruszyński, kierownik Działu Polityki Społecznej Komisji Krajowej NSZZ „S”.

O funkcjonowaniu wojewódzkich komisji rozmawiali członkowie zespołu ds. dialogu społecznego Komisji Trójstronnej i przedstawiciele dziesięciu wkds-ów, głównie z NSZZ „Solidarność”. W ich opinii zaangażowanie administracji rządowej i samorządowej w województwie w realizację postulatów stawianych przez wkds-y jest

niewystarczające. Praktycznie samorządowcy nie muszą się do nich odnosić.

Zdaniem przedstawicieli partnerów społecznych ze względu na postępującą decentralizację państwa uzasadnione byłoby zobowiązanie samorządu województwa do opiniowania z partnerami społecznymi takich spraw jak np. projekt budżetu województwa, strategii i regionalnych programów operacyjnych. Dodatkowo wkds-y mogłyby otrzymać możliwość finansowania i zamawiania zewnętrznych ekspertyz i opinii.

Uczestnicy spotkania wielokrotnie podkreślali, że temat wojewódzkich komisji dialogu społecznego nie może zakończyć się na dyskusji. Do dalszych prac nad usprawnieniem dialogu społecznego na poziomie wojewódzkim zobowiązał się przewodniczący obradującego dzisiaj zespołu, Zbigniew Żurek.

ROZWÓJ ZWIĄZKU

UDZIAŁ MŁODYCH PRACOWNIKÓW

W dniach 17-20 listopada 2011 r. odbyła się Międzynarodowa konferencja młodzieżowa pt. „Udział młodych pracowników - młode europejskie pokolenie na rynku pracy, w związkach zawodowych i w edukacji”. Była to już III konferencja Platformy Młodych Pracowników organizowana przez Europejski Dom Spotkań - Fundacja Nowy Staw działającej w ramach EZA (Europejskie Centrum ds. Pracowników). Wśród uczestników konferencji było wielu młodych związkowców z Cypru, Danii, Rumunii, Austrii, Portugalii, Belgii, Czech, Holandii, Macedonii, Niemiec, Szwajcarii, Litwy i Polski.

Polska była reprezentowana przez związkowców z NSZZ „Solidarność”. W konferencji udział wzięli Przewodniczący Zarządu Regionu Podlaskiego Józef Mozolewski, pracownik Działu Rozwoju Związku KK Łukasz Kopeć oraz Przewodniczący NSZZ „S” przy Decathlon Sebastian Barański. Nasi przedstawiciele byli również prelegentami, którzy przeprowadzili prezentacje na tematy dotyczące „S”. Józef Mozolewski relegował wykład na temat roli „S” w czasach komunizmu oraz walki z systemem komunistycznym, a Łukasz Kopeć na temat „Organizowania oraz uczestnictwa młodych pracowników w NSZZ „S”.

Celem projektu była analiza sytuacji młodego pokolenia na rynku pracy. Wnioski

jakie wypłynęły z konferencji nie były jednak optymistyczne. Młodzi pracownicy rzadko angażują się w działalność związkową bądź też w jakąkolwiek działalność społeczną, nie widzą potrzeby ani korzyści płynących z działalności związkowej.

„To była bardzo ciekawa konferencja, która pokazała nam jak wiele jeszcze mamy do zrobienia aby przyciągnąć do siebie młodych pracowników. Należy przeprowadzić szereg zmian w naszej działalności aby do tych ludzi dotrzeć. Myślę, że dobrym przykładem jest tutaj Związek Zawodowy DEOK z Cypru, który w ramach

składki oferuje swoim związkowcom opiekę lekarską bez kolejek, a także tańsze pobyty w hotelach w okresie urlopowym. Nasza pomoc prawna to bardzo dużo, ale widocznie zbyt mało dla młodych pracowników” - podsumował Łukasz Kopeć.

Optymistyczny punkt widzenia dają nowe rozwiązania edukacyjne stwarzające młodym dorosłym lepsze szanse na rynku pracy jak np. modernizacja kształcenia zawodowego w Polsce.

- *Łukasz Kopeć*

INFORMACJE RÓŻNE

O RODZINIE U PREZYDENTA

Deklarację prezydenta, że polityka rodzinna nie powinna być źródłem oszczędności uznajemy za bardzo ważną - mówi Zbigniew Kruszyński kierownik biura polityki społecznej KK NSZZ „S”.

16 listopada 2011 r. w Pałacu Prezydenckim odbyło się spotkanie pod hasłem. „Jak wspierać rodzicielstwo w Polsce?” odbywające się w ramach Forum Debaty Publicznej „Solidarne Społeczeństwo - bezpieczna rodzina”. Uczestniczyli w nim przedstawiciele NSZZ „S”: Henryk Nankiewicz, członek prezydium KK i Zbigniew Kruszyński.

Prezydent podkreślił potrzebę stabilności rozwiązań, bo to, co jest tworzone pod kątem potrzeb bieżących, bywa zmieniane pod kątem innych potrzeb bieżących. - Rodziny nie da się zaplanować od wyborów, do wyborów, na jedną kadencję prezydencką, parlamentarną czy rządową, ona musi być planowana na całe życie - mówił.

Zdaniem Zbigniewa Kruszyńskiego obecnie stosowane w Polsce instrumenty

polityki wspierania dzietności nie są ani stabilne ani skuteczne. Ulgi podatkowe oraz wspólne rozliczanie małżonków są zagrożone. Świadczenia rodzinne nie spełniają swojej funkcji, co więcej od kilku lat z powodu braku waloryzacji kryteriów uprawniających do ich otrzymywania, spada liczba dzieci objętych tą pomocą. - Z 5,55 mln dzieci w roku 2004 obecnie otrzymuje świadczenie rodzinne tylko 2,7 mln zł. Spadek liczby świadczeń nie oznacza więc, że rodzinom w Polsce żyje się lepiej.

Doraźnym interesom politycznym poddane są również inne instrumenty polityki rodzinnej, np. urlopy macierzyńskie, których długość w ostatnich latach była zmieniana kilkakrotnie. - Decyzjom o zakładaniu czy powiększaniu rodziny nie sprzyjają również niestabilne umowy o pracę, które eliminują lub ograniczają dostęp do niektórych uprawnień rodzicielskich. Trzeba również zauważyć, że w Polsce czas pracy należy do najdłuższych w UE a możliwości elastycznego ustalania godzin pracy przez pracowników są bardzo ograniczone - podsumowuje Kruszyński.

EXPOSE NIEPEŁNE I WĄTPLIWE

- **W wystąpieniu Donalda Tuska zabrakło jakiegokolwiek zapowiedzi walki z bezrobociem, rozszerzającym się ubo-**

stwem, biedą oraz poprawy stanu ochrony zdrowia, czy oświaty i nauki. Niektóre plany oszczędności budzą wie-

le wątpliwości. Są jednak również wątki, z którymi można się zgodzić - ocenia dzisiejsze expose premiera Henryk Nakonieczny, członek prezydium Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”, ekspert związku w Komisji Trójstronnej.

- W expose nie było żadnego odniesienia się do sytuacji w służbie zdrowia, oświacie, wysokiego bezrobocia, rosnącej biedy, wykluczenia społecznego. Tak jakby te wielkie problemy społeczne współczesnej Polski w ogóle nie istniały. Dlatego oceniamy expose jako niepełne, przesadnie wypolerowane. Zabrakło też jakiegokolwiek wzmianki o współpracy z partnerami społecznymi. To akurat nie dziwi, bo premier od początku konsekwentnie lekceważy dialog społeczny - mówi Henryk Nakonieczny.

Jego zdaniem, expose premiera zakłada zbyt optymistyczny spadek długu publicznego. - Przytoczone przez premiera zamierzenia: ograniczenia do 52 proc. długu publicznego w 2012 roku i 47 w 2015 roku, będą bardzo trudne do zrealizowania. Wskazane w wystąpieniu premiera zmniejszenia i wpływy budżetu nie bilansują się na taką sumę, chyba, że odmiennie do zapowiadanego, nastąpi radykalny wzrost gospodarczy - ocenia ekspert „Solidarności”.

- Nie do zaakceptowania dla „Solidarności” w przedstawionej przez premiera formie jest zrównanie i wydłużenie wieku emerytalnego - zaznacza Henryk Nakonieczny. - Zabrakło informacji, jak tak znaczące zmiany wpłyną na rynek pracy. Obawiam się, że przy wysokim poziomie bezrobocia pracownicy zamiast przechodzić na emerytury, zasilać będą szeregi bezrobotnych i korzystać z zasiłków. Wątpliwości budzi też sam mechanizm wydłużania wieku emerytalnego, naszym zdaniem powinien on obejmować ludzi młodych, a nie tych, którym zostało kilka lat do emerytury.

„Solidarność” z ostrożnością, ale pozytywną, odbiera propozycje zmian w

podatkach związane z polityką prorodzinną. - Dobrze, że wyróżniono rodziny bardziej i mniej zamożne i tym drugim proponowano większe wsparcie. Wątpliwości budzą jednak kryteria dochodu na rodzinę. Naszym zdaniem sprawiedliwsze byłoby kryterium dochodu na członka rodziny, byłoby to realne wsparcie dla rodzin wielodzietnych - mówi Nakonieczny.

Związek krytykuje natomiast likwidację ulgi internetowej. - To nieprawda, że internet jest już powszechny. Likwidacja tej ulgi uderzy w najuboższych, a korzyści dla budżetu będą mało imponujące - uważa związkowy ekspert.

Wątpliwości wzbudza też zapowiedź zmiany waloryzacji rent i emerytur, z procentowej na kwotową. Zdaniem Henryka Nakoniecznego, to wielce prawdopodobnie niekonstytucyjne rozwiązanie. - Traktujemy to raczej jako medialną zagrywkę premiera. Lepszym rozwiązaniem wydaje się być korzystniejsza waloryzacja niskich świadczeń - mówi Nakonieczny.

- Aczkolwiek niechętnie, ale jestem w stanie podzielić stanowisko w sprawie konieczności podniesienia o 2 proc. składki rentowej po stronie pracodawców. Przypomnę, że w roku 2007 byliśmy jedyną dużą organizacją przeciwną obniżeniu składki rentowej. Nasze obawy się potwierdziły. Szkoda, że kolejny raz pozostaje powiedzieć, „a nie mówiłem” Przedsiębiorstwa mają na rachunkach bankowych ulokowane olbrzymie środki, nie powinno to więc być dla nich bardzo dokuczliwe - uważa Henryk Nakonieczny.

Jego zdaniem, zapowiedź ograniczenia wcześniejszych emerytur górniczych i podział na tych zatrudnionych w przodku lub tych tylko pod ziemią, świadczy wyłącznie o niewiedzy premiera. - Najwyraźniej Donald Tusk nie wie, jak wygląda praca w kopalni i czym jest przodek. To niebezpieczne manipulowanie bezpieczeństwem górników - zaznacza Henryk Nakonieczny.

KOMISJA KRAJOWA W OBRONIE NAJUBOŻSZYCH

Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność” protestuje przeciwko rozwiązaniom zapisanym w ustawach związanych z realizacją ustaw budżetowych. – To przenoszenie skutków złego zarządzania budżetem na osoby najuboższe – alarmują związkowcy.

Chodzi o projekty ustaw przesłanych do zaopiniowania związkowi. Zakładają one m. in. zamrożenie wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej, podniesienie akcyzy na oleje napędowe, zmniejszenie dofinansowania wynagrodzeń pracowników ze środków PFRON oraz zamrożenie podstawy naliczania zakładowych funduszy świadczeń socjalnych na poziomie 2010 roku. – Te rozwiązania godzą w sposób zasadniczy w sprawy pracownicze. W debacie publicznej w ostatnich dniach ciągle się pyta i zastanawia: gdzie ciąć? My chcemy odwrócić sytuację, inaczej na to spojrzeć. Chcemy chronić najsłabszych, najuboższych – mówił podczas obrad Henryk Nakonieczny, członek prezydium Komisji Krajowej.

Komisja Krajowa przyjęła dziś stanowisko w tej sprawie. - Zdecydowanie sprzeciwiamy się przenoszeniu skutków złego zarządzania budżetem na najsłabsze grupy społeczne – osoby niepełnosprawne, bezrobotne, najmniej zarabiające. To właśnie ci ludzie będą ofiarami błędnych decyzji proponowanych przez rząd. (...) Oczekujemy natomiast pilnych działań mających na celu poprawę sytuacji materialnej grup społecznych najgorzej sytuowanych – napisano w stanowisku.

Dokument zawiera postulaty związku, których zrealizowanie poprawi sytuację ludzi najuboższych. Wśród nich m. in.

wzrost kwot progów dochodowych uprawniających do pomocy socjalnej oraz świadczeń rodzinnych, a także zwiększenie wysokości tych świadczeń, ograniczenie radykalnych podwyżek cen paliw, energii elektrycznej i gazu, uwolnienia środków funduszu pracy na aktywne formy aktywizacji zawodowej oraz wzrost wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej w 2012 r. w wysokości zgodnej z zapisami paktu o przedsiębiorstwie państwowym.

Komisja Krajowa zdecydowała dziś również o wystosowaniu listu do prezydenta Bronisława Komorowskiego. Związkowcy zaapelują w nim o wsparcie głowy państwa i patronat nad okrągłym stołem w sprawie pakietu klimatyczno-energetycznego. W czerwcu wolę stworzenia wspólnego zespołu rządowo-związkowego zadeklarował premier Donald Tusk. Od tego czasu, pomimo wielu prób ze strony NSZZ „Solidarność”, nie doszło do żadnego spotkania w tej sprawie. Członkowie Komisji Krajowej chcą dzięki zaangażowaniu prezydenta wypracować konsensus i znaleźć rozwiązania, które pozwolą zapobiec negatywnym skutkom pakietu klimatyczno-energetycznego.

Związkowcy zajęli się również omówieniem sytuacji w poszczególnych branżach, regionach i zakładach pracy. Omawiano m. in. sytuację w sanepidach, służbie zdrowia i fabryce Ursus w Warszawie.

- *Dział Informacji KK*

Stanowisko KK nr 16/11 ws. projektowanych zmian w ustawach związanych z realizacją ustawy budżetowej przeczytać można na stronie 16.

ARTYKUŁ MIESIĄCA

WARUNKI ŻYCIA POLAKÓW NA PODSTAWIE DIAGNOZY SPOŁECZNEJ 2011

Rada Monitoringu Społecznego opublikowała najnowsze badanie warunków i jakości życia Polaków, czyli **Diagnozę społeczną 2011**. Diagnoza jest kompleksowym badaniem ekonomicznych i pozaekonomicznych aspektów życia gospodarstw domowych i ich członków.

Badania w ramach Diagnozy Społecznej mają charakter panelowy — w odstępach kilkuletnich badane są te same osoby z tych samych gospodarstw (2000, 2003, 2005, 2007, 2009 i 2011). Dzięki temu raport pokazuje nie tylko dzisiejszy obraz naszego społeczeństwa, ale także daje możliwość obserwacji zmian, jakie zaszły z ciągu ostatnich lat. Przeanalizujemy, jak zmieniła się zasobność materialna Polaków, a także podejście do posiadania oszczędności, kredytów - czy kryzys ma wpływ na podejście naszych rodaków do domowych finansów?

Poprzednia edycja badania z marca 2009 r. przeprowadzona była zaraz po rozpoczęciu się kryzysu finansowego, obecna natomiast już w czasie głębokiej recesji. Jak twierdzą badacze, zmiana w podejściu

do planowania i zarządzania domowym budżetem, jaka zaszła w tym czasie, jest bardzo widoczna.

Dochody

Na początku przyjrzyjmy się, jak w marcu 2011 r. Polacy oceniali swoją sytuację finansową, czyli przede wszystkim, jakie były ich dochody? Dochody są bowiem głównym miernikiem poziomu zamożności gospodarstw domowych i podstawowym czynnikiem warunkującym zaspokojenie ich potrzeb. Członek prezydium Komisji Krajowej jest też zaskoczony stylem zapowiedzi o podwyżce dla służb mundurowych. - Chyba po raz pierwszy w exposé padły tak skonkretyzowane zapowiedzi podwyżek dla określonych grup zawodowych. Jestem tym zdziwiony. Nie podważając samej potrzeby wzrostu wynagrodzeń nie tylko dla tych służb, ale dla wszystkich osób zatrudnionych w administracji publicznej, wyglądało to trochę tak, jakby reżim kupował sobie wsparcie resortów siłowych na trudne czasy - podsumowuje Henryk Nakonieczny.

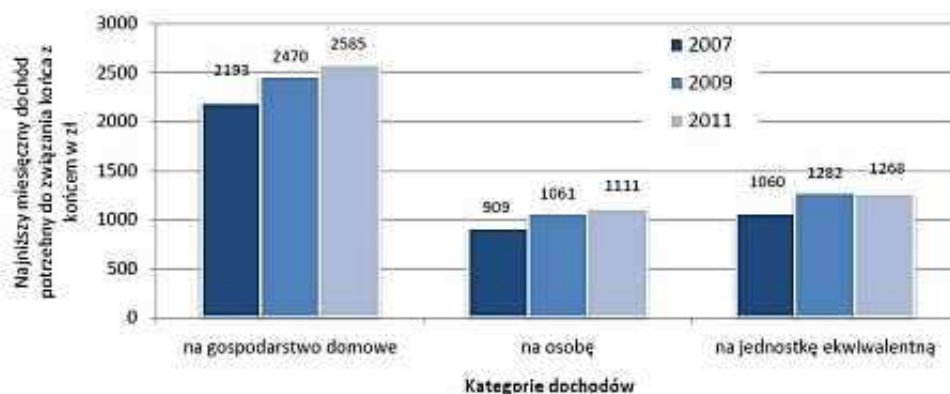
Wykres 4.1.1. Dochody realne netto gospodarstw domowych w latach 2007-2011 w miesiącu poprzedzającym badanie w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.46.

Jak widać na powyższym wykresie, od 2007 r. dochody gospodarstw domowych rosną. Zdaniem autorów Diagnozy, „średni dochód netto w marcu 2011 r. wyniósł w badanych gospodarstwach w przeliczeniu na osobę 1295 zł. Wzrósł on w próbie panelowej w ujęciu realnym w okresie marzec 2007- marzec 2011 o 18 proc.(wykres 4.1.1). W ostatnich dwóch latach wzrósł natomiast realnie o ok. 4 proc.” Wysokość dochodu zarówno na osobę, jak i na gospodarstwo domowe była zróżnicowana, ze względu na wielkość rodziny (typ gospodarstwa), grupę społeczno-ekonomiczną i typ aktywności eko-

nomicznej, klasę miejscowości zamieszkania oraz województwo. Najniższy dochód miały gospodarstwa domowe utrzymujące się z niezarobkowych źródeł i rolnicy. Najczęściej były to rodziny wielodzietne oraz rodziny niepełne, ze wsi lub miast poniżej 20 tys. mieszkańców, z województwa lubelskiego oraz świętokrzyskiego.

Równocześnie wzrósł najniższy miesięczny dochód netto w zł, który zdaniem badanych gospodarstw domowych pozwala na wiązanie końca z końcem. W marcu 2011 r. wyniósł on 1347 zł netto na jednostkę ekwiwalentną, co stanowi prawie 20% więcej niż 4 lata wcześniej.

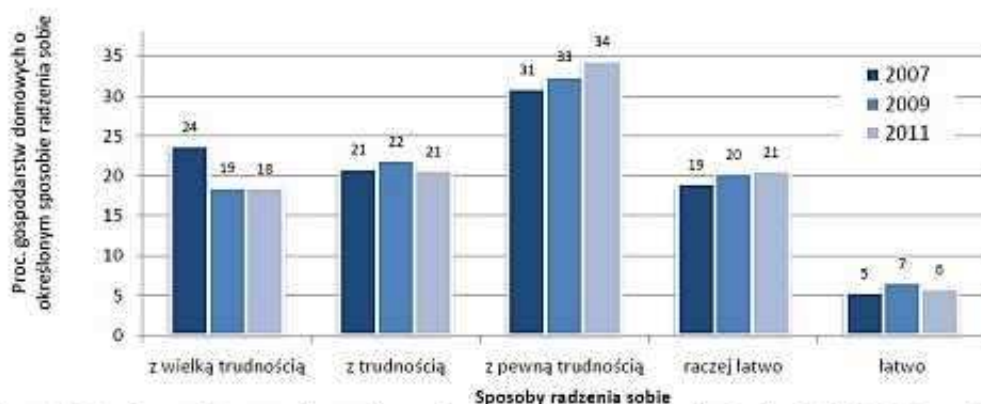

Wykres 4.1.4. Najniższe miesięczne dochody netto pozwalające według ocen gospodarstw domowych na powiązanie końca z końcem w latach 2007-2011 w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.50.

Sposoby radzenia sobie w trudnej sytuacji

Na poniższym wykresie możemy zobaczyć, jak realnie Polacy oceniają swoją sytuację finansową.

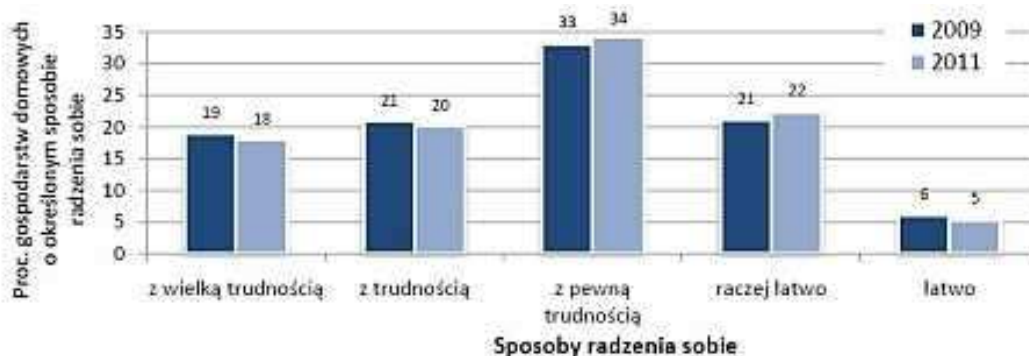

Wykres 4.1.6. Radzenie sobie gospodarstw domowych przy uzyskiwanych dochodach w latach 2007-2011 w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.51.

Jak widzimy, znaczna większość gospodarstw domowych oceniła, że przy obecnych dochodach wiąże koniec z końcem z pewną trudnością (34 proc.). Tyle samo (po 21 proc.) gospodarstw domowych deklarowało, że radzi sobie raczej

łatwo i z trudnością. Warto zauważyć, że w ciągu ostatnich 4 lat znacząco spadł odsetek osób, które z wielką trudnością wiążą koniec z końcem - z 24 na 18 proc., z tym, że w ciągu ostatnich 2 lat jedynie o 1 proc.

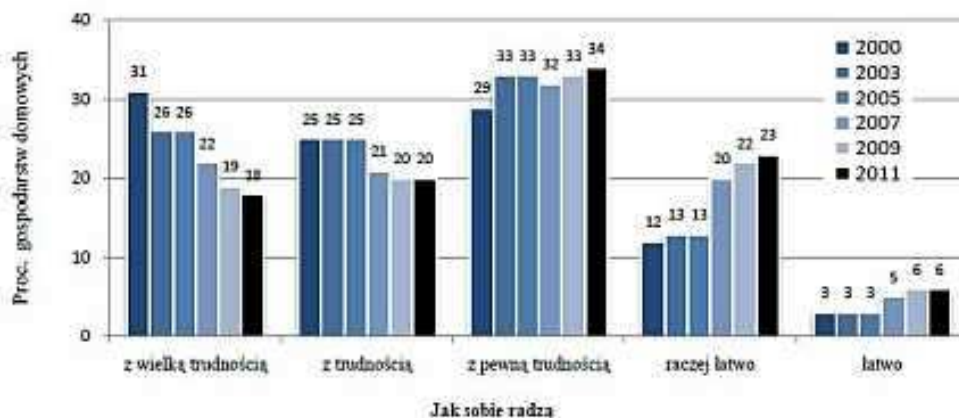

Wykres 4.1.7. Radzenie sobie gospodarstw domowych przy uzyskiwanych dochodach w 2009 i 2011 r. w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.51.

Najgorzej (radzenie sobie z wielką trudnością) swoją sytuację oceniały gospodarstwa domowe utrzymujące się z niezarobkowych źródeł oraz renciści, osoby z rodzin niepełnych oraz gospodarstw niero-

dzinnych jednoosobowych. Taką odpowiedź najczęściej wskazywali respondenci ze wsi i małych miast oraz województwa łódzkiego.

Wykres 4.1.14. Radzenie sobie gospodarstw domowych przy uzyskiwanych dochodach w latach 2000-2011 w całych próbach

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.56.

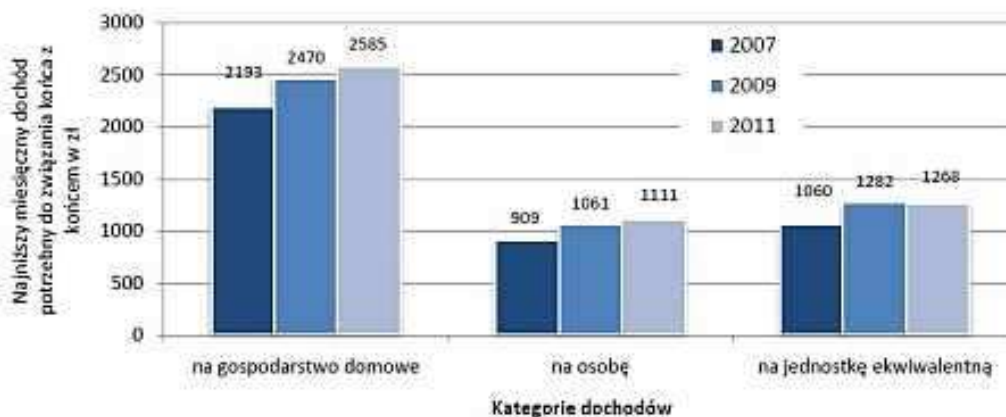
Powyższy wykres pokazuje, że od 2000 roku systematycznie maleje ilość gospodarstw domowych, które z wielką trudnością i z trudnością wiążą koniec z końcem, oraz równocześnie rośnie ilość gospodarstw, którym żyje się raczej łatwo i łatwo.

Sposób gospodarowania dochodem

Oceniając sposób gospodarowania środkami pieniężnymi, w marcu 2011 r. gospodarstwa najczęściej deklarowały oszczędny tryb życia, który pozwala im właściwie na wszystko, a także życie bardzo oszczędne, aby odłożyć na poważniej-

sze zakupy - odpowiednio ponad 37 i prawie 22 proc. Odsetki gospodarstw oceniających najgorzej swoją sytuację dochodową (pieniędzy nie starcza nawet na najtań-

sze jedzenie; starcza na najtańsze jedzenie, ale nie starcza na ubranie; starcza na najtańsze jedzenie, ubranie, ale nie starcza na mieszkanie) nie zmieniły się znacząco.

Wykres 4.1.4. Najniższe miesięczne dochody netto pozwalające według ocen gospodarstw domowych na powiązanie końca z końcem w latach 2007-2011 w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.52.

W przypadku złej sytuacji finansowej, kiedy dochody nie pozwalają na zaspokajanie bieżących potrzeb, w 2011 r. gospodarstwa deklarowały, że ograniczają potrzeby - prawie 88 proc. i wzrost ponad 1 proc. w stosunku do roku 2009. Na kolejnych miejscach znalazły się odpowiedzi: korzystanie z pomocy krewnych oraz za-

ciąganie pożyczek i kredytów. Tylko w około 16 proc. gospodarstw znajdujących się w takiej sytuacji, członek gospodarstwa podejmuje dodatkową pracę. Pocięszające, że aż o 2 punkty procentowe spadła ilość gospodarstw, które w trudnej sytuacji nie podejmują żadnych działań.

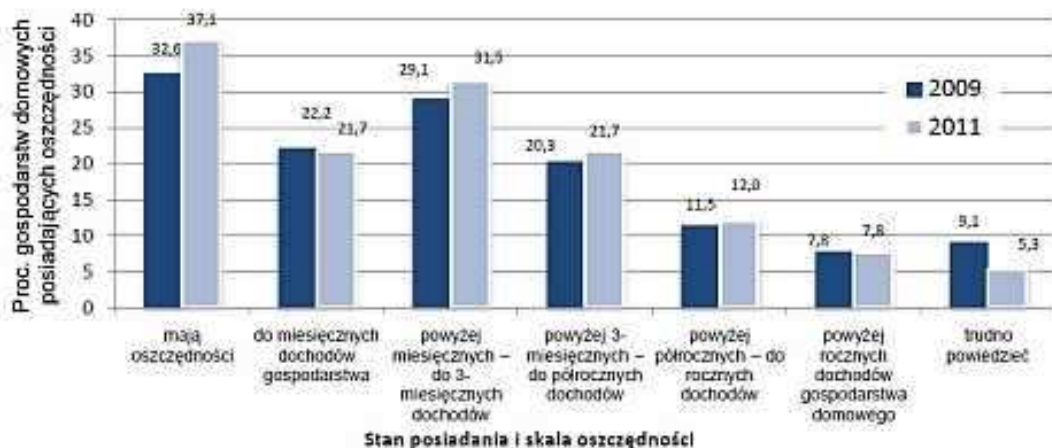
Wykres 4.1.13. Działania podejmowane przez gospodarstwa domowe, gdy ich stałe dochody nie pozwalają na zaspokojenie bieżących potrzeb w 2009 i 2011 r. w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.55.

Oszczędności

W marcu 2011 r. prawie 63 proc. gospodarstw nie posiadało oszczędności. Warto jednak zwrócić uwagę, że w porów-

naniu z rokiem 2009, wskaźnik osób posiadających oszczędności wzrósł aż o ponad 4 proc.

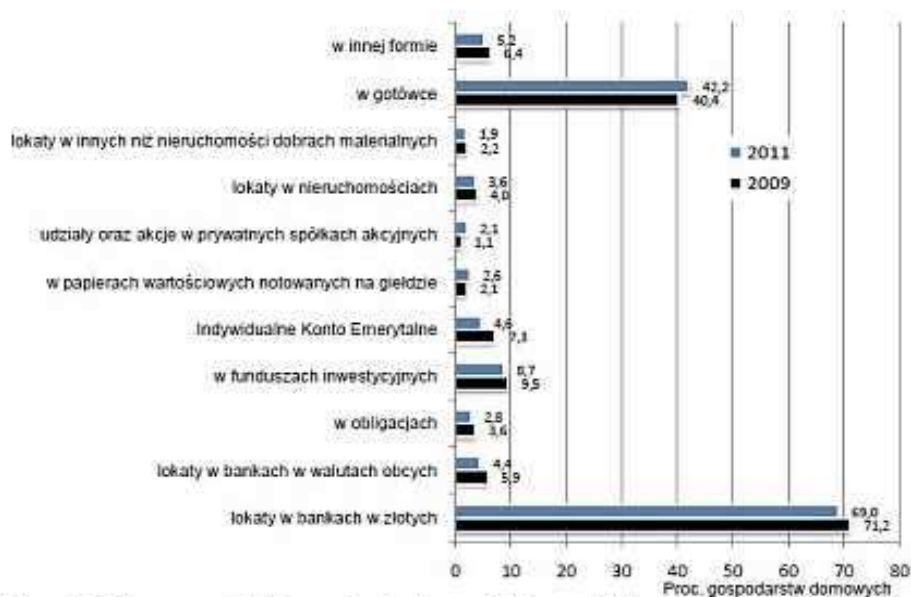

Wykres 4.3.5. Stan posiadania i skala oszczędności gospodarstw domowych w latach w 2009 i 2011 r. w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.67.

Wśród gospodarstw domowych, które deklarują posiadanie oszczędności wyraźnie dominują gospodarstwa o oszczędnościach stanowiących równowagę od miesięcznych do 3-miesięcznych ich dochodów (31,5 proc.). Na kolejnych

miejscach (po 21 proc.) znalazły się gospodarstwa domowe posiadające oszczędności rzędu do miesięcznych dochodów oraz od 3-miesięcznych do półrocznych dochodów.

Wykres 4.3.7. Formy oszczędności gospodarstw domowych, które posiadają oszczędności, w 2009 i 2011 r. w próbie panelowej.

Źródło: DIAGNOZA SPOŁECZNA, raporty: Czapiński J., Panek T. (red.) (2011). Diagnoza społeczna 2011. www.diagnoza.com 18.10.2011, s.68.

Polacy najchętniej swoje oszczędności powierzają bankom (w postaci lokat w zł) - 69 proc., a także trzymają w gotówce (ponad 42 proc.). W ostatnich dwóch latach coraz mniej gospodarstw postanowiło lokować w bankach (spadek o 2 proc. w przypadku lokat w zł, oraz 1,5 proc. w przypadku lokat w walutach obcych), na

Indywidualnych Kontach Emerytalnych (spadek o ponad 2,5 proc.), funduszach inwestycyjnych oraz w obligacjach.

- *Na podstawie Diagnozy społecznej 2011*
opracowała: *Monika Dolińska.*

INFORMACJA DLA CZYTELNIKÓW BIULETYNU

Dział Informacji Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” informuje, iż Biuletyn Informacyjny KK NSZZ „S” łączy się z Serwisem Informacyjnym Solidarności.

W nowym Serwisie znajdziemy dodatkowo m. in. dokumenty, uchwały i decyzje Komisji Krajowej oraz relacje z obrad Komisji Trójstronnej.

Rozszerzony SIS nadal będzie wysyłany bezpłatnie drogą elektroniczną, dlatego wszystkich czytelników Biuletynu prosimy o przesłanie e-maila z prośbą o wysyłkę cotygodniowego SIS-a na adres **prasowy@solidarnosc.org.pl**

- *Dział Informacji KK NSZZ „Solidarność*

Biuletyn Informacyjny Komisji Krajowej NSZZ

SOLIDARNOŚĆ

Redaguje: Maria Kościńska

Druk: Sp. z o.o. „Akwen”, Gdańsk ul. Wały Piastowskie 24, tel. 58 3084400, fax 58 3084213

Wydaje: Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność”

Adres: 80-855 Gdańsk, ul. Wały Piastowskie 24, tel. 58 3084225, fax 58 3084211

Email: biuletyn@solidarnosc.org.pl